

TÜRKİYE'NİN GÜMÜŞHANE'SİNDEN BOSNA – HERSEK'İN GÜMÜŞHANE'SİNE

Araştırmacı Eğitimci – Yazar Niyazi Karabulut Yazdı

SREBRENİTSA

Bu kelime bizim için ne ifade ediyor. Yabancı bir kelime olarak dikkatimizi çekmeden haberleri işgal eden bir tarafı mı var. Yoksa Srebrenitsa bize bir şeyler çağrıştırıyor mu?

Serenatsa insanlık tarihinin en karanlık sayfalarından biridir. 11 Temmuz 1995 günü yapılan bu katliam insanlık tarihinin en kara sayfalarından biridir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da yapılan en büyük katliamdır.

Yugoslavya'nın çöküşü üzerine 1992 yılında Sırpların Bosna'da başlattıkları soykırım çerçevesinde 36 bin nüfuslu Srebrenitsa'yı ele geçirdiler. Boşnakların göçü sonucu Srebrenitsa'nın nüfusu 60 bine çıktı. Su, gıda ve tıbbi malzeme kıtlığı başladı. BM Barış Gücü, bu bölgelere asker sevk etti. Müslümanların elindeki silahlar BM Barış Gücü tarafından koruma gerekçesiyle toplandı. Srebrenitsa'yı kuşatan Sırplar, BM barış gücündeki Hollanda askerlerinin gözetleme mevzilerine saldırdı ve 30 kadar Hollanda askerini rehin aldı. Hollandalı askerler bir gece yarısı Bosna'daki BM Barış Gücü komutanı Hollandalı generalden aldıkları emir doğrultusunda kenti boşalttılar. Esir alınan BM askerlerine karşılık olarak kamptakiler Mladiç'e teslim edildi. Ratko Mladiç komutasındaki VRS (Bosna Sırp Cumhuriyeti Ordusu) birlikleri Srebrenitsa'ya girerken Mladiç kameralara şunları diyordu: "Bugün 11 Temmuz 1995. Sırplar için kutsal bir günün yıl dönümünü kutlamadan önce Sırp Srebrenitsa'dayız. Bu kenti Sırp milletine armağan ediyoruz. Osmanlı'ya karşı gerçekleştirdiğimiz ayaklanmanın anısına, Türklerden öğ alma vakti gelmiştir." (Burada Türk dediği ise Bosnalı Müslümanlar elbette.) tam 5 gün süren katliamda 8372 kişi öldürüldü. Srebrenitsa, Bosna-Hersek'in doğusunda, Sırp Cumhuriyeti'nin içinde bulunan, Bosna-Hersek ile Sırbistan'ın sınırındaki kenttir. Ayrıca burada, Bosna Savaşı sırasında birçok Bosnalı Müslüman, Sırplarca kıyımdan geçirildiğinden, Srebrenitsa Katliamı adını bu yerleşim biriminden almıştır.

İKİ KARDEŞ MİLLETİN İKİ KARDEŞ GÜMÜŞHANESİ

Srebrenitsa'nın bizimle ilgisi nedir? Srebrenitsa Türkçe karşılık olarak "Gümüşhane" anlamına gelmektedir. Bir maden şehri olan Serenatsa Osmanlı döneminde madencilerin göç ettiği yerlerden birisi. Bu yüzden buraya Gümüşhane'den madencilerin gitme ihtimali de olabilir. Ancak bu konuda elimizde herhangi bir belge yok.

Türkiye'nin Gümüşhane'si ile Bosna – Hersek'in Gümüşhane'si olan Srebrenitsa'nın kardeş şehir ilan edilmesi çok yerinde bir davranış olur. Bunun için gerekli işlemlerin başlatılarak iki şehir arasında kardeşlik ilan edilmesi önerisini daha önceleri bir yazımda aktarmıştım; ancak yazıya herhangi bir tepki olmadı. Konuyu tekrar gündeme getirerek kamuoyunda tartışılmasının iyi olacağını düşünüyorum.

NOT: Bugün yıl dönümü olan 11 Temmuz 1995 te yaşanan Srebrenitsa katliamında vefat eden Bosnalı Müslüman kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.